

Ouderpanel gedupeerde kinderopvangtoeslag

1. Welkom en opening

De voorzitter heet de aanwezigen hartelijk welkom en opent de bijeenkomst. Vandaag zullen A. Coenen, C. Kleijwegt, M. den Bieman, B. Kamp en D. Allewijn aansluiten,

2. Agendapunten

2.1 Notulen bespreken

- Er zijn geen opmerkingen over de notulen van bijeenkomst 15 op 21 april 2021.

Reactie op kritieken en adviezen

Het panel heeft L. Bouwmeester geadviseerd om het ouderpanel te betrekken bij de gesprekken over de 'Kindregeling'. Een eerste afspraak is inmiddels gepland.

2.2 Kennismaking met C. Kleijwegt

Coert Kleijwegt is per 1 maart jl. gestart als algemeen directeur Toeslagen. Hij heeft via A. Coenen gevraagd of hij een keer mee mocht luisteren en kijken bij het Ouderpanel. Hij geeft aan dat de inzet van het panel zeer gewaardeerd wordt en benoemt dat het ook belangrijk is voor Toeslagen regulier om meer inzicht te krijgen over de knelpunten.

C. Kleijwegt stelt het panel de vraag: *zijn er zaken waar wij als toeslaggebruiker feedback op kunnen geven m.b.t toeslagen regulier?*

- De hoeveelheid van briefverkeer m.b.t herberekeningen van Toeslagen.

2.3 Stand van zaken UHT - A. Coenen

Cathuisregeling: Op 1 mei hadden 24.250 ouders een brief ontvangen of telefonisch contact gehad over de uitkomst van hun lichte toets. Ruim 11.000 van deze ouders zijn uitbetaald. Zo'n 700 ouders zijn nog niet bereikt. Eind mei krijgen er nog 600 tot 700 ouders uitbetaald. A. Coenen geeft aan dat er inderdaad fouten zijn gemaakt bij ouders die een afwijzing hebben ontvangen. Ze geeft hierbij wel aan dat het lastig is om dit goed en helder naar buiten te brengen omdat er veel specifieke gevallen tussen zitten, dit zou verklaren waarom het aantal uitbetalingen lager ligt dan verwacht.

Zo'n 9500 ouders zijn volgens de regeling niet gedupeerd omdat er sprake is van reguliere bijstelling: *bijstelling doordat er een wijziging is geweest in opvanguren en/of opvangtarief. Het verschil dat daardoor ontstond was terecht, en moest dus worden terugbetaald.* A. Coenen geeft aan dat het in sommige gevallen een groot bedrag geweest kan zijn, maar dat dit in deze gevallen terecht is. 1800 ouders zijn afgewezen omdat er geen kinderen waren of er geen KOT was aangevraagd omdat bijvoorbeeld de partner de toeslagaanvrager was.

De groep ouders die UHT niet heeft kunnen toetsen, zijn ouders die een boete of een strafrechtelijke vervolging met betrekking tot toeslagen hebben gehad. Deze ouders zullen integraal beoordeeld worden omdat hun zaken te complex zijn.

Advies

1 Er zijn ouders die graag het aantal ongetoetste dossiers ook openbaar willen hebben. Advies om deze te delen.

2 Zoek andere middelen om onbereikbare ouders te bereiken. Bijvoorbeeld via de partner van de toeslagaanvrager.

Lichte toets en integrale beoordeling: Ouders komen niet altijd door de lichte toets doordat er bijvoorbeeld in het dossier staat dat ze niet hebben gereageerd. Als ouders een brief hebben gehad met een afwijzing, dan moet er telefonisch contact zijn geweest met de behandelaar. Als een ouder kan bewijzen dat dit niet correct is dan kunnen ze contact opnemen met het serviceteam zodat er opnieuw gekeken kan worden.

Hoe werkt de beoordeling?

Een ouder meldt zich. Er is sprake van 'gedupeerdheid', dit is in de wet vastgelegd. De ouder heeft recht op de Catshuisregeling. Wanneer er recht is op de Catshuisregeling, wordt er automatisch een integrale beoordeling gedaan. Daaruit kan blijken dat een ouder recht heeft op een hogere compensatie. Als er meer recht is, krijgt de ouder het resterende bedrag uitbetaald. De ouder ontvangt een definitieve beschikking en kan als er sprake is van vervolgschade door naar de Commissie Werkelijk schade.

Advies

1 Ouders die op dit moment nog in afwachting zijn van een uitbetalingen naar aanleiding van de integrale beoordeling moeten dit via de persoonlijk zaakbehandelaar te horen krijgen. Er zijn nog te veel signalen van ouders die niet weten waar ze precies aan toen zijn.

Schulden aanpak: Als ouders zich als gedupeerde melden, zullen de schulden zo snel mogelijk gepauzeerd worden, tot de integrale beoordeling. Dit geldt voor alle publieke schulden. Voor private schulden is het helaas nog niet wettelijk geregeld. In dat geval vervalt helaas de pauzeknop zodra er een afwijzing is voor de Catshuis regeling.

In mei 2021 zal er begonnen worden met het kwijtschelden van de publieke schulden. Dit geldt voor schulden die zijn gemaakt tot 1 januari 2021. Tevens zal er de komende weken een brief uitgaan naar ouders met daarin een code voor schuldeisers. Deze kan via de website <https://over-ons.belastingdienst.nl/controle-gedupeerden> worden ingevuld zodat de schuldeiser kan controleren of een ouder gedupeerd is. Op 19 mei zal er een Webinar zijn waarin er meer wordt verteld over het kwijtschelden van de schulden.

Advies

1 Dringend verzoek aan de staatssecretaris om de pauzeknop te verlengen bij publieke schulden als er sprake is van afwijzing op basis van de lichte toets. Een ouder móét de tijd krijgen om een eerlijke behandeling te krijgen.

2 De Belastingdienst/UHT moet proactief verrekeningen/betalingsregelingen/terugvorderingen van gedupeerde ouders pauzeren. Voor ouders die toch bedragen hebben terugbetaald, welke binnen de kwijtscheldingsperiode valt, geldt dat zij recht hebben om dit terug te krijgen.

3 Wanneer een ouder op eigen initiatief schulden heeft afgelost met de Catshuis regeling of vanaf het moment dat zij zich hebben gemeld en er nog sprake is van een actieve BKR registratie moet er gekeken worden naar de mogelijkheid om deze (net als in de gevallen waarbij de schulden worden kwijtgescholden) ongedaan te maken.

4 Om onduidelijkheid over het kwijtschelden van publieke schulden te voorkomen is het belangrijk dat er voor de start een duidelijke brief uitgaat naar de ouders waarin staat dat er sprake kan zijn van overlap en/of vertraging. Bij vragen verwijzen naar het serviceteam of persoonlijk zaakbehandelaar zodat er geen onduidelijke signalen komen vanuit de verschillende instanties.

2.4 Pilot: 'behandeling in één dag' – M. den Bieman

M. den Bieman praat ons bij over een pilot die zal gaan starten, op kleine schaal, om ouders in een dag tot een beoordeling te leiden. Er ligt een goed plan, maar de vraag vanuit het panel luidt vooral: is dit zinvol en wenselijk? Is een ouder ook daadwerkelijk gehoord na een lange en emotionele dag? Lastig om op voorhand te beantwoorden, maar zeker een signaal dat in acht genomen dient te worden. Het gaat in de basis om een politieke opdracht, die UHT op kleine schaal zal gaan uitvoeren. Als dit niet het resultaat geeft wat de ouder nodig heeft, dan zullen ze in ieder geval de positieve effecten (snellere uitvoering) meenemen in het reguliere proces.

De vraag vanuit M. den Bieman is of het ouderpanel nog suggesties heeft over waar en hoe de dag voor de ouder vormgegeven dient te worden gedurende het "wachten". Het ouderpanel stelt voor dat de dag op voorhand heel erg helder moet zijn voor de ouder zodat ze weten wat ze kunnen verwachten. Zorg dat het duidelijk is dat er bijvoorbeeld een rustige plek is waar ze zich terug kunnen trekken of dat ze vrij zijn om naar huis te gaan als de locatie in hun eigen gemeente is. En dat er wat te eten en te drinken is zodat het voor een ouder kosteloos is. Door een duidelijke verwachting te scheppen weet een ouder waar die aan toe is. Daarnaast moet een ouder ook ten alle tijden, de ruimte te krijgen om zelf stukken toe te voegen op deze dag. Ook vindt het panel het belangrijk dat de setting zo ingericht moet zijn dat een ouder niet het gevoel krijgt dat hij/zij op 'het matje' moet komen. Daarnaast zou er bijvoorbeeld ervaringsdeskundige (vanuit het ouderpanel) aanwezig kunnen zijn om een luisterend oor te bieden aan de wachtende ouder.

2.5 Informeren van ouders – B. Kamp

Toegezegd wordt dat alle mensen die in FSV staan hierover geïnformeerd worden. Voor ouders die bij de herstelorganisatie kinderopvangtoeslag bekend zijn, wordt uitgewerkt hoe dit gebeurt. Uitgangspunt daarbij is dat dit zoveel mogelijk via de persoonlijk zaakbehandelaar gebeurt.

Het ouderpanel geeft aan dat dit 1 van de zeer pijnlijke punten voor veel ouders zal zijn. Het idee dat ze op een lijst zijn gezet, en dat dat tot selectie leidde, is voor velen niet te verdragen. A.H, K.W en I.B zullen hiermee oefenen samen met A. Zuurmond en G. Jellesma.

Advies

1 Niet alle ouders hebben een persoonlijkzaakbehandelaar. Het panel wil graag weten hoe deze ouders te horen krijgen of ze op de FSV-lijst staan. En deze werkwijze dient goed naar buiten gecommuniceerd te worden.

2.6 Facilitaire zaken

- Kennismaking D. Allewijn, vervolgacties n.a.v. Catshuisbezoek

Na aanleiding van het Catshuisbezoek dat het ouderpanel op 16 april jl. heeft plaatsgevonden, heeft het ouderpanel besloten om contact te leggen met D. Allewijn, mediator in overheidsconflicten. Het ouderpanel zou graag gebruik maken van zijn expertise om het herstel-/helingsproces in te richten. Samen met een aantal leden van het ouderpanel en voorzitter A. Zuurmond zal hij het gesprek aangaan met demissionair Minister-President Mark Rutte en staatssecretaris A. van Huffelen. Het is belangrijk om hen het belang van de waarde van herstelbemiddeling mee te geven en de theorie te delen. Met als doel achter kunnen laten wat de ouders is aangedaan en doorgaan met het leven. Door de expertise van D. Allewijn hoopt het ouderpanel de systeem- en de leefwereld weer een beetje dichter bij elkaar te brengen.

11 mei jl. heeft er een eerste vervolgesprek plaatsgevonden. Er is toen gesproken over hoe belangrijk is het om leed te herkennen. Zolang dat niet gebeurt, en de onderstroom van emotie en schending van het gevoel van rechtvaardigheid ('hoe bedoelt u, niet eerlijk') niet geadresseerd wordt, zullen veel ouders het leed dat hen is aangedaan niet achter zich kunnen laten. Rutte lijkt zich te realiseren dat het (emotionele) herstelproces parallel naast het systeem en het beleid moet lopen.

3. Rondvraag en w.v.t.t.k

Tijdens de bijeenkomst op 26 mei zal het panel uitgebreid terugblikken op de rondetafelgesprekken van 10 mei 2021.

4. Sluiting

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun inbreng en aanwezigheid. De volgende vergadering zal plaatsvinden op 26 mei 2021. Locatie: als het kan Utrecht, anders toch MS Teams.